

85. Nec prætereundi Vicarii nati, quorum potestas non ab arbitrio pendet Episcopi, sed à lege, quæ illorum beneficiis eam perpetuo conjunxit. Archipresbyter, et Archidiaconus sunt Vicarii nati Episcoporum: et vicarios perpetuos, quorum nunc facta mentio est, vicarios natos Parochorum possumus appellare.

86. Sunt denique vicarii Apostolici, quos constituit Sedes Apostolica (1), sive cum metus est, ne diutius Ecclesia pastore careat, sive cum turbas, et dissidia fore prospicitur in Vicarii capitularis electione, vel cum Episcopus senio, aut alia de causa suum recte munus gerere non potest, vel demum cum Episcopus ab administratione suspenditur, aut etiam removetur. Eliguntur autem hi vicarii interdum cum caractere Episcopali, atque hi creantur Episcopi *in partibus infidelium*, interdum sine hoc caractere; eorum vero potestas noscenda est ex literis Apostolicis, quibus suum officium acceperunt.

(1) Sixtus V in *Constit.* 117 tom. 4 par. 4 pag. 599 *Bullarii*, Sacræ Congregationi Episcoporum, et Regularium facultatem dedit eligendi Vicarios Apostolicos, quando eos Ecclesiarum necessitas postularet.

In Hispania ad finem Pontificatus Ven. Gregorii XVI, cum pleræque episcopales Sedes vacuæ essent, per Apostolica rescripta ipsarum gubernationi provissum est, superstitionibus Nationis Prælati ista cura commissa in proximas aut sibi subjectas jure suffragan. dioceses respective exerecnda. Hoc ipso sæculo, Emmus. Cardinalis Ludovicus de Borbon, Toletanæ Eccles. Præsul, simul cum ea Hispalensem plures per annos retinuit, ut Apostolicus Vicarius seu Administrator. Similiter, ex Pontificia sanctione, Hisp. Monarcha perpetuo Ordinum Militarium, quarum Magnum Magisterium obtinet, Ecclesias administrat et regit per ipsarum speciale Tribunal, necnon per prælatos ac vicarios quasi diocesium et parochiarum, quæ tali privilegio gaudent. Denique cum ab Hispani Regis ditionibus segregata Lusitania esset, intra Castellæ fines comprehensæ permansere vicariæ vulgo *de Alba* et *de Aliste*, quæ ad quemdam vicinæ Nationis episcopatum spectabant: et Catholica Majestas, ne proprii sibi subditi ab extero Prælate etiam in spiritualibus submissi essent, à Sancta Sede bullam impetravit, ut prædictæ parochiæ Asturicensi ac Zamorensi diocesium aggregarentur: ac cum in talis Apost. decreti executione concertationes non faciliter finiendæ occurrerent, ambarum vicariarum administrationem Summ. Pontifex Compostellano commisit Archiepiscopo, à quo nominatus vicarius in illas adhuc hodie jurisdictionem exercet.

SECTIO X.

DE PAROCHIS, ET RELIQUO CLERO.

88 AD 89. PAROCHiarum INSTITUTIO.—90. PAROCHORUM OFFICIA, MISSA PRO POPULO.—91. DIVINI VERBI PRÆDICATIO.—92. SACRAMENTORUM ADMINISTRATIO.—93. OFFICIUM RELIQUORUM CLERICORUM.

87.

Inter eos, qui Episcopo opem ferunt in procuratione diœceseos, nobile in primis est officium Parochorum, qui semel ab Episcopo constituti, jure proprio concediti sibi populi curam exercent (1). Per tria fere priora Ecclesiæ sæcula nulla in ecclesiasticis monumentis eorum mentio est (2). Una in principe diœceseos civitate erat Ecclesia, ad quam Christiani omnes non modo urbis, sed etiam vicinorum oppidorum die solis, hoc est Dominicò confluebant; et præsentibus quidem distribuebatur Eucharistia, ad absentes per Diaconos mittebatur (3). Huic Ecclesiæ, quæ cathedralis erat, ipse præerat Episcopus, qui suum habebat Senatam, et Presbyterium (4), hoc est, illi addictos Presbyteros, quorum erat Episcopo dare operam in Ecclesiæ regimine, et administratione.

(1) Parochos à Christo ipso fuisse institutos, ut una cum Episcopis, subiecta tamen ipsis potestate, Ecclesiam regerent, quorumdam opinio est; et id quidem demonstrari vellet libro, qui ex Gallico in Italicum sermonem conversus, Florentiæ prodiit an. 1785 cum titulo: *Li istituzione divina de' Parochi, è loro diritto al governo generale della Chiesa*. Eadem est sententia Petri Tamburini in libro, cujus titulus: *Vera idea della S. Sede*. Verum quam falsa hæc opinio sit, satis ostendit ipsa Parochorum origo, quæ certo III sæculo antiquior non est. Imo in civitatibus ante annum Christi millesimum nullos fuisse Parochos, ostendit Marius Lupus Bergomensis *De Parochiis ante annum Christi millesimum*. Certe antiquiori ætate nulli erant hujusmodi Presbyteri, qui proprium haberent officium regendi populum; sed Episcopus unum, aut alterum eligebat Sacerdotem, cui modo unam, modo alteram populi partem committebat, et cui adimebat officium eodem arbitrio, quo dederat. Nemo enim, uti nunc Parochi sunt, certo erat addictus populo, quem perpetuo regeret jure officii sui; dabat Episcopus subditos cuivis Presbytero, dabat quamdiu, et quos vellet, neque ulli erat injuria Presbytero, à quo Episcopus repetebat subditos suos, quos vel ipse per se regeret, vel alteri Presbytero regendos committeret. Lapsu temporum maluerunt Episcopi parochos eligere, hoc est, Presbyteris quibusdam certam populi partem perpetuo regendam committere; atque ita Parochorum potestas, ab Episcopali ordinae, tanquam à fonte, procedens instituta est; sed ita

tamen instituta, ut hujusmodi Presbyteri in rebus omnibus ab Episcopo penderent, ac nihil agerent sine mente, aut conscientia Episcopi, ut inquit Concilium Laodicenum *can. 57* apud Labbæum *tom. 1 conc. col. 1559 ed. Venet.*, et Toletanum *I can. 20 col. 1474 tom. 2*. Nam constans est Patrum regula, Presbyteros in rebus omnibus Episcopo obnoxios esse oportere, neque eorum, quæ ad Ecclesiam pertinent, quidquam sine Episcopo ab illis esse faciendum. *Necessarium itaque est*, inquit S. Ignatius Martyr *Ep. ad Trallian. n. 2* apud Cotelerium *PP. Apostolic. tom. 2 pag. 22 edit. Antwerp. 1689, quemadmodum facitis, ut sine Episcopo nihil agatis; et ad Philadelph. num. 7 pag. 52.: testis autem mihi est is, in quo vinculus sum, quod à carne humana non cognoverim; sed Spiritus annunciavit dicens illa: sine Episcopo nihil facite; et ad Smyrn. num. 8 pag. 57.: sine Episcopo nemo quidquam faciat eorum, quæ ad Ecclesiam spectant. Rata Eucharistia habeatur illa, quæ sub Episcopo fuerit, vel cui ipse commiserit... Non licet sine Episcopo neque baptizare, neque agapem celebrare; sed quodcumque ille probaverit, hoc et Deo est beneplacitum, ut tutum, ratumque sit quodcumque agitur*. Idem docent, Tertullianus *de Baptism. cap. 17 pag. 250 ed. Ven. 1744...* S. Cyprianus *Ep. 27 lapsis col. 95 ed. Venet. 1758*, S. Hieronimus *Dial. advers. Luciferian. n. 9 opp. tom. 11 col. 181 ed. Vallarsii Veronæ*, S. Cælestinus *I Ep. 27 ad Episc. Galliar. cap. 1* apud Constantium *col. 1186*, demum cuncti Patres, Confer etiam Canonem Apostolorum *40* apud Cotelerium *loc. cit. pag. 445*, Concilium Gangrense *can. 6* apud Labbæum *tom. 2 Concil. col. 422 ed. Venet.*, Antiochenum *can. 24 ib. col. 605*. Qui divinitus Parochos institutos putant, eorum originem repetunt à 72 discipulis, quos Christus Sacerdotes fecisse arbitrantur. Verum hi Discipuli missi quidem sunt in omnem locum, et civitatem, quo Christus erat venturus, ad animos ejus adventui præparandos; sed neque erant sacerdotali characterè insigniti, neque ipsis erat tributa potestas regendi populos, neque electi ad sacramenta administranda, cum potestas clavium nonnisi in Petrum, et Apostolos à Christo collata fuerit. Itaque procul aberant Discipuli ab iis, quæ proprie Parochum constituunt. Sane ex septuaginta duobus discipulis septem viri electi sunt, quos Apostoli manuum impositione Diaconos ordinarunt: *Act. Apost. cap. 6*. Quomodo igitur iidem à Christo sacerdotes creati esse poterant? S. Epiphanius *Hæres. 20 num. 4 lib. 1 tom. 1 pag. 50 ed. Coloniae 1682* id rectissime animadvertit, inquit: *præter hos (Apostolos) 72 alios ad eandem functionem allegat, è quibus septem illi fuere, qui ad viduarum obsequium delecti sunt: Stephanus, Philippus ect.*, qui quidem Philippus ad Christi fidem convertit Samaritanos, diuque post Christi Ascensionem ad eælum Diaconus erat. Dionysius Petavius *de Eccles. hierach. lib. 3 cap. 16 n. 2*, loquitur de missione, quam septuaginta duo Discipuli à Christo acceperunt, nullam autem in hac missione ordinis, aut jurisdictionis potestatem agnoscit. *Prior ista missio*, inquit, *nullam aliam quam prædicandæ penitentiae, ac tam doctrina, quam miraculis præparandi ad Christi fidem populi, facultatem illis indidit, non regendi, gubernandive, jus nullum, aut potestatem sive ordinis, quam sub cænam ultimam contulisse creditur, sive jurisdictionis, quam post resurrectionem suam reip-sa, et ut loquuntur actu, tradidit*. Petrus Paludanus *de Casus. immediat. Eccles. pol. latissime ostendit, 72 discipulos haud fuisse Sacerdotes à Christo constitutos, idque ex eo præsertim conficit, quod illi ab Apostolis Diaconi ordinati fuerunt: ib. art. 5*. Facile ex his intelligitur, quam leve, et infirmum sit fundamentum, quo nititur opinio eorum, qui Presbyteros, ac præsertim Parochos 72 Discipulorum locum tenere existimant; unde repetunt

jura Parochorum, quos pene Episcopis pares faciunt. Late hoc argumentum persequitur Corgnius peculiari dissertatione, quam descripsit II tomo operis, quo jura defendit Episcoporum; et vide etiam Bolgenium *Esame della vera idea della S. Sede, pag. 7 et seq.*, atque Auctorem operis *de l'Autorité des deux puissances, tom. 2 par. 3 cap. 1 par. 3*. Ad hæc autem, quæ dixi, adverti diligenter volo, ut omnibus pateat, quæ vera sit animi mei sententia de Parochorum origine, et jurisdictione, quam ipsis committi arbitror ab Episcopis, quos Christus Ecclesiæ Rectores constituit. Nam Scriptores Annalium Ecclesiasticorum Florentiæ, quod superiori loco scripsi, Presbyteros interdum appellari *Sacerdotes secundos* aut *secundis ordinis*, ut distinguantur ab Episcopis, qui *Summi Sacerdotes*, aut *Sacerdotes primi ordinis* dicuntur, exinde conficere se posse censuerunt, me sectari falsam sententiam illorum, qui à Cristo repetunt Parochorum jurisdictionem. Ego vero me ab hac sententia quam longissime abesse profiteor, idque satis me significasse arbitror argumentis illis, quæ mox attuli, et scriptoribus, quos, ne præter institutum meum longior essem, indicavi, Presbyteros vocavi *Sacerdotes secundos*, non quod in iis aliquam agnoscerem jurisdictionem ab Episcopo non delegatam, sed tantum ut eos distinguerem ab Episcopis, qui sunt *Sacerdotes Summi*, et quorum est in sua Ecclesia jurisdictio. Atque hoc sensu Patres *Sacerdotes secundos* Presbyteros vocant.

(2) Sane in epistolis Ignatii, ac Cypriani, in epistola Dionysii Corinthiorum Episcopi ad Soterum P., apud Eusebium *Histor. eccles. lib. 4 cap. 25 pag. 159 ed. Taurin. 1746*, in epistola, quam Cornelius P. ad Pabium Antiochenum dedit apud Constantium *col. 146*, itemque in canonibus Apostolorum, tantum maximarum urbium Ecclesiæ memorantur. Si quando Parochiæ vox occurrit, ea diocesis universa comprehenditur. Eusebium *Histor. eccles. lib. 2 cap. 24 pag. 75 ed. Taurin. 1746*, Alexander *opist. encycl. apud Socratem hist. eccles. lib. 1 cap. 6 pag. 9 edit. Taurin. 1746*, Epiphanius *ep. ad Joan. Hierosolym. opp. tom. 2 pag. 315 edit. Coloniae 1682*, Concilium Ancyranum *can. 18* apud Labbæum *concil. tom. 1 col. 1491 edit. Venet.*, et Antiochenum *can. 9 ib. tom. 2 col. 590*.

(3) S. Justinus *M. Apol. 1 num. 67 pag. 85 edit. Maurin. Paris. 1742*.

(4) In hoc tamen Presbyterio suum etiam Diaconi habebant locum, qui ea gerebant, quæ sui ordinis propria erant, uti observat Thomassinus *Vet. et Nov. Eccles. disciplin. par. 1 lib. 2 cap. 22 num. 2*.

88. Cum aucto Christianorum numero, plures in una civitate Ecclesiæ conditæ sunt, ad eas Episcopus diebus dominicis mittebat ex Ecclesia Cathedrali Presbyteros, quorum erat sacra obire munera, et præesse populo, qui ad Ecclesias illas confluebat. Verum hi Presbyteri non erant perpetui Rectores harum Ecclesiarum, cum Episcopus eos modo uni, modo alteri committeret ex clericis Ecclesiæ cathedralis, eorumque officium finiretur tempore, quod ab illo constituebatur (1). Itaque una tantum in singulis civitatibus erat Ecclesia, quæ proprie Parochia, uti nunc est, dici posset, nimirum Ecclesia cathedralis; reliquæ minores Ecclesiæ nulli separatim Presbytero addictæ erant, sed ad eas regendas singulis diebus dominicis clerici de Ecclesia Episcopi mittebantur.

(1) Romæ tamen, et Alexandria minoribus quoque Ecclesiis certi Presbyteri, qui iisdem præessent, jam inde ab antiquissimis temporibus affixi erant. Id de Ecclesia Alexandrina testatur disertissime Epiphanius *Hæres. 49 sive 69. Arian. n. 1 opp. tom. 1 pag. 727 edit. Coloniae 1682. Quot-* quot, inquit, *Alexandriæ catholicæ communionis Ecclesiæ sunt, uni Archiepiscopo subjectæ, suus cuique præpositus est Presbyter, qui ecclesiastica munera iis administraret, qui circa Ecclesias illas habitant, eorumque conventicula vici, seu lauræ ab Alexandrinis vulgo nuncupantur.* Dionisius Petavius *Animadvers. ind. loc. Epiphani. tom. 1 pag. 276* non tantum Alexandria, sed in aliis quoque majoribus urbibus eam consuetudinem viguisse censet, ut plures intra urbem essent Ecclesiæ, quibus certi Presbyteri affixi erant. Henricus Valesius *Not. in Sozomen. lib. 1 cap. 15 pag. 31 ed. Taurin. 1747,* à Petavio dissentit, et morem illum addicendi in civitate Presbyteros certæ Ecclesiæ, quam separatim regerent, proprium ac peculiarem fuisse putat Ecclesiæ Alexandrinæ. Ego vero Petavio non assentior amenti, quod in cunctis majoribus urbibus Presbyteri certæ adscriberentur Ecclesiæ, quam perpetuo regerent; sed tamen eam, quam supra memoravi, consuetudinem non tantum Alexandrinæ, sed etiam Romanæ Ecclesiæ propriam fuisse arbitror. Certe Romanos Presbyteros titulis, quos S. Evaristus distribuit, affixos fuisse censeo, et Biton Presbyter Romanus, cuius meminit S. Athanasius *Apol. adver. Arian. num. 20 opp. tom. 1 pag. 441 ed. Maurin. Patav. 1777,* addictus firmiter erat Ecclesiæ, in qua populum colligebat. Locus autem Innocentii I. *Ep. 25 ad Decent. Eugubin. cap. 5 num. 8* apud Coustantium *col. 860,* meo quidem iudicio minime ostendit, ut Valesius putat, quod ætate Innocentii Romani Presbyteri suis titulis, sive Ecclesiis affixi non essent. Ait quidem Innocentius, hos Presbyteros reliquis diebus secum convenire solitos, sed nulla in eo pugna est, quod illi alicui minori præessent Ecclesiæ, et quod reliquis diebus, excepto die Dominico, cum Pontifice in Ecclesia majori convenire deberent. Hoc certum, quod iidem Presbyteri die Dominico propter plebem sibi creditam suis titulis præesse debebant, quod mihi tantum quadrare videtur posse in eos, qui certam plebem, certamque Ecclesiam perpetuo regendam haberent. Quod autem addit Innocentius de fermento à se confecto, quod ad hos Presbyteros mittebatur, id tantum indicat vinculum communionis, qua minores Ecclesiæ cum majori conjunctæ esse debebant, uti ipse declarat Innocentius, inquam, *idcirco fermentum à nobis confectum per acolythos accipiunt, ut se à nostra communione, maxime illo die, non judicent separatos.*

89. Constitutæ sunt Parochiæ primum in vicis, et villis, quarum incolæ cum ad civitatem commode ire non possent, eorum gratia ibi conditæ sunt Ecclesiæ, quibus præpositi Sacerdotes, qui populum illum regerent, muneraque ecclesiastica exercerent (1). Serius in civitatibus ortæ sunt Parochiæ (2), neque ubique omnes eodem tempore initium habuerunt. Cum enim ea res tota ab Episcoporum arbitrio penderet, alii citius, serius alii Parochos in civitate constituerunt, uti major, minorve numerus Christianorum, eorumque utilitas, atque necessitas postulabat (3).

(1) Parochiæ nomen, quo nunc etiam civitatis Ecclesiæ designantur, proprium initio erat ruralium Ecclesiarum Concilium Chalcedonense *can. 17* apud Labbæum *tom. 4. Concil. col. 1687 edit. Venet. Quæ sunt,* inquit, *in unaquaque provincia rurales, vicinasque provincias firmas, et inconcussas manere apud eos, qui illas tenent, Episcopos.* Vile etiam Socratem *Hist. eccles. lib. 1 cap. 27 pag. 55 edit. Taurin. 1747,* Severum Sulpicium *Dial. 1 num. 8 opp. tom. 1 pag. 69 edit. Veronæ 1741,* Innocentium I. *Ep. 25 ad Decent. Eugubin.* apud Coustantium *col. 860,* qui quidem diserte distinguit Ecclesias civitatis ab Ecclesiis ruralibus, sive parochiis, atque ad illas se die Dominico fermentum per Acolythos mittere declarat, quod per paræcias, inquit, fieri debere non puto, quia nee longe portanda sunt sacramenta. Parochiæ vocabulum à rusticanis ad urbanas Ecclesias translatum deinceps est. De origine Paræciarum disputant Petavius in *Epiphani. hæres. 69 Arian. tom. 2 pag. 27 edit. Colon. 1682.* Thomassinus *Vel. et nov. Eccles. disciplin. par. 1 lib. 2 cap. 21 et 22,* et Muratorius *Dissertationi sopra le Antichità Italiane, dissert. 74 pag. 524 tom. 3 par. 2 edit. Romæ. V. Syn. Tolet. IV can. 26. alias 25.*

(2) Ante annum Christi millesimum nullas, ut supra dixi, in civitate Parochias fuisse, ostendit Marius Lupus *de Parochiis ante annum Christi millesimum.*

(3) Binghamus *Origin. ecclesias. lib. 9 cap. 8 §. 2 tom. 3 pag. 595 et seq. edit. Halle Magdeburg. 1758.*

90. Præcipua Parochorum munera sunt: sacrificium pro populo offerre, divinum verbum nunciare, sacramenta administrare (1). Debet enim unusquisque Parochus, sive dives, sive pauper, pro populo sibi commisso cunctis dominicis, festisque diebus sacrificium offerre. Licet tamen Parochis, qui gravi inopia laborant, cum Episcopi venia, festis diebus accipere, quod à pio aliquo homine datum est, et pro eo missam offerre, modo infra hebdomadam pro populo rem divinam conficiant, quam festis diebus conficere debuissent (2).

(1) Concil. Trident. *Sess. 25 cap. 1 de Reform.*

(2) Benedictus XIV. in *Constit. Cum semper 103. t. 1 ejus Bullar. pag. 222 ed. cit.* Vide Ubaldum Giraldum ad *Inst. Canon. Remigii Maschat Elenc. VI. tom. 1 pag. 461.* Atque hoc quidem onere offerendi pro populo missam dominicis, ac festis de præcepto diebus tenentur generalim omnes, qui curam habent animarum, etiam vicarii amovibiles, ac temporarii, et Regulares, uti declarat Benedictus XIV. *cit. Constit. §. 4.* Num teneatur etiam Episcopus, cui potiori jure, quam Parocho, animarum cura commissa est, disputant Ferraris *Biblioth. verb. Missa art. 3 num. 41.* et Giraldus *Expos. Jur. Pontif. par. 2 tom. 5 pag. 925.*

(N. S. De hoc Parochi onere jam olim constituerat Syn. Emerit. *can. 49.*)

91. Debet etiam Parochi non solum pueros, rudesque homines Christianæ Religionis rudimenta edocere (1), sed etiam

cunctis saltem dominicis diebus, et festis solemnibus sermonem ad populum habere de rebus divinis, eique explicare, quæ ad æternam salutem omnibus sunt necessaria (2). Huc etiam referatur manus nunciandi festos dies, indulgentias, jejunia, et cetera, quæ emergerint, Ecclesiæ præcepta, ne populi ignorantia violentur (3).

(1) Vide Benedictum XIV *Constit. Etsi minime* 42 tom. 1 ejus *Bullar. pag. 67 ed. cit.*

(N. S. Synod. Hispalens. an. 1512 cap. 1; *Constitut. Apostolici Ministerii* §. 11.)

(2) Conc. Trident. *Sess. 5 cap. 2 de Reform.* Quæ concio à Parocho habenda est inter missarum solemnia, recteque ostendit Card. Bona *Rerum liturgic. lib. 2 cap. 7 §. 7 pag. 159 et seq. tom. 3 ed. Taurin. 1753.* morem hunc semper obtinuisse, ut *proxime post Evangelium sermo, sive homilia, vel tractatus ad populum haberetur.* Vide *Constitutionem Apostolici ministerii*, 54, Innocenti XIII, *pag. 258 tom. 11 Bullarii*, editam pro regnis Hispaniarum, quam postea confirmavit Benedictus XIII. *Constit. In supremo militantis* 31 *pag. 550 eodem loco*, ubi animarum pastores suas has partes implere jubentur, quamquam exiguum habeant populi numerum, et quamquam per annuos concionatores satis huic rei consultum videatur.

(3) Conc. Trident. *post sess. 25 de Reform. in decreto de delectu ciborum, jejuniis, diebus festis.*

92. Denique eorum etiam est administratio sacramentorum. Quare Lateranense Concilium (1) non modo sancivit, ut Christiani omnes in Paschate à proprio Parocho Pœnitentiæ, et Eucharistiæ sacramenta suscipiant, sed etiam Tridentinum (2) monuit, ab eo solo, exceptis Confirmatione, et Ordine, generatim licite suscipi sacramenta. Sed nunc, cum privilegia Regularium, et frequentes Episcoporum concessionibus quam plures extraordinem sacramentorum ministros induxerint, ab iis etiam, modo se contineant intra fines concessionis, ea probe suscipiuntur; et jus Parochorum redactum est ad Paschalem communionem, ad viaticum, ad Extremam unctionem.

(1) *Conc. Trident. cap. 12 de Pœnitent. et remiss.*

(2) *Cap. 15 Sess. 24 de Reform.*

(N. S. Parochos intra duos ab obtenta possessione menses, publicam fidei professionem teneri in manibus Episcopi emittere, Syn. Trid. *jussit, Sess. 24 de Ref. cap. 12*; id quod jam olim constituerant concilia nostra Tolet. IV, *can. 27, alias 26*, et Tolet. XI, *can. 10.*)

Jam vero ex allatis, aliisque propriis Parochorum officiis recte colligi datur, Parochos residentia sibula obstringi: et quidem, ut explicat II Syn. Prov. Neap. *tit. 9 cap. 4, Aut in œdibus parochialibus Parochi inhabitent, vel intra Parochiæ suæ fines, si parochiales œdes nullæ fuerint.* Eandem pro Hispania disciplinam observare jussit Syn. Tolet. an. 1565

Act. 2 *Reformat. cap. 26: Parochiarum Rectores continuam habitationem intra Parochiam habeant; et in eo Parochiæ loco, qui ad administranda Sacramenta, et Altaris, Ecclesiarumque ministerio sit aptior; et domum incolant propinquam: Syn. Valent. ejusd. an. Sess. 1 tit. 1 cap. 6, et in eo Parochiæ loco, quo Parochiam inter se dissiti commode adire, et unde Parochus haud difficulter Sacramenta fidelibus ministrare possit: Syn. ead. Tolet. *ibid. Cap. 27.* Neque ultra bimestre longius abesse ipsis permittitur: ita tamen ut quancumque eos, causa prius per Episcopum cognita, atque probata, abesse contigerit, Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario adprobandum, cum debita mercedis adsignatione relinquunt: Syn. Trid. *Sess. 23 Ref. cap. 1.* Atque eos nisi obtenta licentia, de Parochia discedere non permisit laud. Syn. Tolet. *ibid. Cap. 25* sub pœna amissionis fructuum. Quinimmo ipsos ad personalem residentiam constrinxit sub eadem pœna Jus Hisp., (*Leg. 2 Tit. 15 Lib. 1 Novis. Compilat.*)*

De beneficiariorum residentia generatim, aliqua lib. 2 tit. 14 observabimus.

Huc denique pertinet novissimi Concordati (art. 25) verba, quæ sic se habent:

•Coadjutores et ceteri parochiarum administrati, cunctique clerici sacris ruralibus œdiculis, sanctuariis, oratoriis, Sacellis publicis, vel Ecclesiis non parochialibus inservientes, per proprium unius cujusque territorii Parochum dirigentur, eique in omnibus subjaceant, quæ ad cultum et religioſas funciones referuntur. •

93. Ceteri Clerici generatim satisfacere debent oneri, quod conjunctum est beneficio, quo fruuntur. Quidam eorum præpositi sunt sacellis, hospitalibus, aliisque locis, et hi curam gerunt præfecturæ, quam exercent, suisque fruuntur juribus ac privilegiis, et Capellani, Rectores, Gubernatores appellantur. Quidam autem nullum habent onus, præter quotidianam recitationem divinarum precum, quas officii nomine comprehendimus, et hi simplex beneficium habere dicuntur.

TITULUS IV.

QUIBUS MODIS POTESTAS ORDINIS ACQUIRATUR.

1. ORDINIS POTESTAS CONSECRATIONE, VEL ORDINATIONE ACQUIRITUR.

4.

Omnes clericorum gradus, et officia, atque universam singulorum potestatem sumus persequuti; proximum est ut videamus, quemadmodum ipsi hanc potestatem consequantur. Initium capiemus à potestate ordinis, quam clerici acquirunt vel consecratione, vel ordinatione. Consecratio ad Episcopos, ordinatio ad sacerdotes, ceterosque clericos pertinet.